

Билтен број 4, Јун 2020.

Кроз четврти билтен ИПА Програма прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина 2014-2020 представићемо вам активности на Програму током прве половине 2020 године.

Без обзира на Covid-19 пандемију, Заједнички технички секретаријат (JTS) је вршио редовне активности на Програму. Током прве половине 2020. године спроведене су мониторинг посете пројектима, који се имплементирају у оквиру Првог позива. Мониторинг посете одржане су путем Skype-а, под слоганом „останимо безбедни путем дигиталне комуникације“. Након спроведених мониторинга можемо закључити да су до сада пројекти допринели остварењу специфичног циља Програма у износу од 30.22%.

Поред тога, особље JTS свакодневно је пружало подршку корисницима у имплементацији, највећи број питања односио се на припрему и спровођење тендарских процедура, правила видљивости и процедуру ослобађања од ПДВ-а.

Пратите наш Програм и учествујте у стварању

Заједничких идеја за бољу будућност!

www.srb-bih.org

www.euzatebe.rs/en/projects/cross-border-cooperation-programme-serbia-and-bosnia-and-herzegovina-2014-2020

www.facebook.com/ipa.cbc.srbbih

Овај програм финансира Европска унија

Под слоганом „Инспириши се!“ пројекат „Параиспирисани“ улази у другу годину спровођења

Услед проглашене *Covid-19* пандемије спровођење пројекта је нашло на највећи изазов у својој имплементацији. Пројектни тим се одлучио да пројекат продужи за додатна три месеца у нади да ће се у том временском раздобљу створити услови за наставак пројекта, а пре свега за одржавање егзибиционих мечева у Сарајеву и Инђији.

Још једна пројектна активност на коју је утицало ванредно стање у Србији и Босни и Херцеговини је одржавање промотивних тренинга који су намењени за представљање параолимпијских спортива деци и особама са, било физичким, било менталним, инвалидитетом. До марта месеца одржана су свега три промотивна тренинга. У Сарајеву је пројектни тим у склопу припрема спортиста за Параолимпијске игре у Токију одржао промотивни тренинг стоног тениса са Харисом Еминовићем, а други тренинг је одржан у седећој одбојци. Седећа одбојка је најтрофејнији спорт у Босни и Херцеговини, а најзначајније медаље су две златне медаље са Параолимпијских игара у Атини 2004. и у Лондону 2012. године.

У Инђији је одржан свега један промотивни тренинг ове године, и то са децом са сметњама у развоју.

Пројекат је време током пандемије *Covid-19* покушао да искористи на најбољи могући начин за промовисање параспорта, параспортиста и њихових спортских успеха као веома значајне компоненте пројекта на друштвеним мрежама.

У међувремену је из штампе стигло истраживање спроведено у пројекту под називом „Перспективе и изазови развоја параолимпијског спорта у Срему“ које ближе објашњава позицију параолимпијског спорта у систему спорта Републике Србије. Такође, испитан је утицај финансирања параолимпијског спорта у јединицама локалних самоуправа.

Едукативни материјал под називом „Концепт инвалидности и категоризација спортиста са инвалидитетом“ добио је своје штампано издање које ће се дистрибуирати на преосталим пројектним догађајима. Публикација ближе представља основе разумевања болести, оштећења и инвалидности, даје преглед историјског контекст међународне класификације, а истовремено дефинише појмове оштећења и инвалидитета. Публикација је добила и своју каталогизацију у Матици Српској у Новом Саду.

Заједничке иђеје за бОЉУ будућност!

Пет хиљада домаћинстава у Ужицу и Тузли раздаваја отпад у оквиру пројекта „Предграђа рециклирају“

Набавком два камиона, пресе за балирање селектованог отпада, и 10.000 канти за његово одлагање и 40 контејнера за амбалажно стакло, испуњени су сви технички и инфраструктурни предуслови за успостављање система одвојеног сакупљања отпада у приградским насељима два града.

Током јануара и фебруара спроведена је подела канти у 5.000 домаћинстава непосредно пре проглашења Covid-19 пандемије. Захваљујући томе проектне активности нису претрпеле већа померања. Ангажовање запослених у комуналним предузећима допринело је да се последице ванредног стања не одразе негативно на пројекат.

Интензивно се радило на едукацији запослених у комуналним предузећима и едукацији грађана, као и на осмишљавању и спровођењу свеобухватних медијских кампања са циљем подизања нивоа свести локалних заједница за питања управљања комуналним отпадом. Инфоскупови, намењени становништву месних заједница у којима је опрема подељена, организовани су по плану и уз велику заинтересованост грађанства. То је била прилика за најдиректнији контакт са корисницима пројекта и пренос основних упутстава за поступање у новоуспостављеним системима.

Током фебруара месеца, успостављен је и редован одвоз отпада из пројектних домаћинстава, од стране јавних комуналних предузећа, која су урадила и анализу структуре и састава прикупљеног отпада, у оба града. На основу тих анализа да се закључити да грађани примењују упутства и инструкције за одвајање отпада, али и да треба наставити са континуираном едукацијом, како би се систем унапређивао, а резултати побољшали. Од фебруара до маја, у два града је прикупљено близу 115 тона отпада за рециклажу, чија структура показује да је око 40% његове садржине могуће усмерити на тржиште секундарних сировина, док је преосталих 60% погодно за употребу у цементној индустрији, као алтернативно гориво.

SUBREC пројекат уводи и концепт тзв. кућног/децентралног компостирања. У наредним месецима, пројектни тим ће испоручити 600 компостера одабраним домаћинствима, а биће спроведена и теренска едукација како би се превенирале грешке у употреби и унапредили резултати самог компостирања органског отпада.

Заједничке иђеје за бОЉУ бУДУЋНОСТ!

Радови на изградњи Истраживачког центра и уређењу Ботаничке баште приводе се крају упркос пандемији

Ванредна ситуација проузрокована пандемијом *Covid-19*, али и неповољни временски услови, изазивали су прекиде у планираним активностима на реализацији пројекта „Прекограницна мрежа природног наслеђа - *CBC Nature NET*”, али се и поред тога радило на изградњи Центра за истраживање и екологију, чији се завршетак очекује крајем јуна, а половином јула 2020. стављање у функцију. Поред грађевинских радова спроведене су и активности набавке намештаја и опреме за Центар, што подразумева опремање информативно-туристичких просторија, изложбеног простора, просторија за научна истраживања и едукацију, те смештајних капацитета.

Урађен је План управљања Центром за наредних пет година у чијем саставу је детаљно развијен Акциони план и дате препоруке за његов даљи рад и функционисање. Кроз усвајање аката о оснивању Центра, Центар је и званично основан те је припремљен и усвојен Правилник о систематизацији радних места којим је систематизовано нових 5 радних места у Центру.

2014-2020
Cross border natural heritage Network-CBC Nature NET

JU Nacionalni park "Sutjeska"
CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE I EKOLOGIJU
Plan upravljanja 2020 – 2025
Projekat: Cross border natural heritage Network-CBC Nature NET

НПС

Универзитет у Београду
Шумарски факултет

Србијапут

Ova publikacija je finansirana sredstvima Evropske unije

Поред ових активности, уређена је и Ботаничка башта површине 6 хектара која се налази у непосредној близини Центра на Тјентишту, а том приликом вршени су радови на санацији целог простора, чишћењу и уређењу шетачких и едукативних стаза, набављен је мобилијар у виду клупа, канти за отпадке и едукативних табли, те су реплантиране аутохтоне биљне врсте са локалитета Националног парка у Ботаничку башту. Изграђен је алпинум површине $50m^2$, те су све биљне врсте које су постојале у Ботаничкој башти раније, као и нове које су засађене, означене одговарајућим идентификацијоним таблицама.

Заједничке идеје за бољу будућност!

Неолитска насеља у Ужицу и Тузли очекују прве посетиоце крајем лета

Након запажене промоције пројекта *Neolife* и будућег неолитског насеља у клисури Ђетиње у Ужицу на 42. Међународном сајму туризма у Београду, у оквиру заједничке туристичке понуде регије Западна Србија, активности су делимично сuspendоване услед пандемије *Covid-19* и ванредног стања које је проглашено на територијама Србије и Босне и Херцеговине.

Завршетак инфраструктурних радова на реконструкцији сојеничког насеља у оквиру комплекса "Панонска језера" у Тузли и на изградњи градинског неолитског насеља у клисури Ђетиње у Ужицу се очекује почетком септембра када ће се испунити сви услови за прве посете. Упоредо са грађевинским радовима у Ужицу врши се партерно уређење локалитета, док ће се уређење ентеријера неолитских кућа вршити сукцесивно у складу са динамиком радова. Поставке у неолитским кућама подразумевају опремање објекта луткама неолитских људи у природној величини и покућством у складу са начином живота и рада у том раздобљу, уз савремени видео и аудио систем који ће употребљавати свеукупан доживљај неолита. Упоредо се развијају и анимацијски програми намењени превасходно едукацији деце, али и одраслих. Програми ће обухватати демонстрације и израде предмета, оруђа и оружја од костију, камена и глине, обраде коже, процеса исољавања у сојеничком насељу у Тузли, али и приближавања археолошких процеса најмлађима кроз експерименталну археологију.

За наредни период до завршетка инфраструктурних радова планирано је и креирање заједничког промотивног материјала, постављање туристичке сигнализације и јединствена промоција оба насеља на циљаним туристичким тржиштима.

Заједничке идеје за бољу будућност!

Рад и Видрак у циљу унапређења јавних служби набављају цистерне и контејнере

Дана 14. јануара 2020. године у Сарајеву одржан је трећи састанак између партнера пројекта „Унапређење управљања чврстим отпадом“. На истом се разговарало о спроведеним и предстојећим активностима.

У марту је покренута процедура за одабир најповољнијег понуђача за набавку специјалних возила, тачније грејфера и цистерне, са роком доставе понуда до 1. јуна и планираним јавним отварањем понуда 8. јуна, након чега ће бити одабран најповољнији понуђач. По истом принципу, у мају је окончана процедура одабира најповољнијег понуђача и набавке специјалних контејнера тзв. звона, чија се испорука очекује у јуну или јулу.

У априлу је због пандемије *Covid-19* обављен онлайн састанак партнера пројекта током кога се разговарало о тренутном статусу и активностима на пројекту у новонасталим условима.

Ванредна ситуација услед пандемије *Covid-19* утицала је на активности медијске кампање у склопу пројекта, превасходно због забране окупљања већег броја људи. Радионице које су биле предвиђене за март и април у Ваљеву нису одржане, јер је овај град био једно од жаришта корона вируса.

Заједничке идеје за бољу будућност!

„Музејске приче“ у домовима грађана

С обзиром на чињеницу да су музеји у Србији и Босни Херцеговини били затворени за посетиоце због Covid-19 пандемије, чланови пројектног тима у сарадњи са кустосима музеја приступили су примени нових начина промоције рада установа културе. Тиме су покушали „довести музеје“ у домове грађана. Тако је настао серијал *live chat*-ова са кустосима музеја који учествују у пројекту.

Континуирано су организована онлине укључивања кустоса како би и на тај начин приближили садржај установа културе широј јавности, а нарочито млађој популацији која користи друштвене мреже.

Време иза нас потврдило је значај онлине садржаја, стога су интензивиране активности на изради аудио водича, како би установе у што краћем року могле понудити приступ својим садржајима.

У склопу пројекта „Музејске приче“ планирано је одржавање укупно девет заједничких изложби. Прва је отворена осмог марта, у сарајевској Вијећници, где су представљена дела значајних уметница из Србије. Уметнице су исказале дивљење због обновљене дугорочне сарадње са музејима из Сарајева.

Свечано отварање наредне изложбе било је заказано у Народном музеју у Ужицу. То је поставка Земаљског музеја БиХ под називом „Између двије империје“. Међутим, због увођења ванредне ситуације, ова, и све наредне изложбе су одложене.

Заједничке иђеје за бОЉУ бУДУЋНОСТ!

УПОЗНАЈ ЗНАМЕНИТО МЕСТО ТРШИЋ

LIVE CHAT S KUSTOSIMA

Petak 10.04. 11h

Projekat ko-finansira EU

Projekat implementiraju:

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

HISTORIJSKI MUZEJ
BOSNE I HERCEGOVINE

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ „ВУК КАРАЧИЋ“ ЛОЗНИЦА

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ КРАЉЕВО

Настављају се активности за очување природног станишта Панчићеве оморике кроз пројекат „Очување јединственог биодиверзитета у подручју долине реке Дрине“

У првом делу године спровођене су активности које се односе на примену иновативних алата у истраживањима Панчићеве оморике. Прва фаза молекуларно генетичких истраживања је завршена. Анализирани су узорци који су сакупљени на терену. Након изоловања наследног материјала приступило се обради података и анализама које ће показати генетску разноврсност Панчићеве оморике на појединачним стаништима.

Настављена је и активност даљинске детекције и употребе најсавременије технологије у процени статуса ове врсте. Извршена су мапирања и снимања целокупног подручја, али је увођење ванредног стања делимично утицало на ову активност.

Станишта на територији општине Сребреница постала су део новог заштићеног подручја Националног парка „Дрина“, тако да је и ова популација постала предмет истраживања пројекта.

Прва конференција на пројекту, са циљем да се шире јавност упозна са њим, одржана је на Сокоцу 26. фебруара 2020. године. Фокус конференције је био на Панчићевој оморици и њеној заштити. Процењено је да ова ендемична врста у наредних 50 година може нестати уколико се обе државе, чија подручја насељава, заједно не посвете овом проблему.

 Никичевна камдика (Aquila nika nikolicii)	 Панићев скакавац (Pyrgomorphus serbicus Pančić)	 Младица (Hucio hucio (Linnaeus))	 Вук (Canis lupus (Linnaeus))	 Мрки медвед (Ursus arctos (Linnaeus))
<p>Нова и пољска врста национале коју су тек на прати 21. века научници потврдили. Вишеодесет година је било умножено. Познато је да је љубимаче цетијске храстовине величанствен врх. Ендемична врста која се може видети само у горњем току реке Дрине. Насељава сеновита стена, спирала и каменара.</p> <p>Ендемична врста из која живи у чистим планинским рекама дунавског слива. Мада је заштићена представљају породице пастрви у најчистијим водама, достиче дужину од 1,5м и тешину од 52x7x15 см. Стварају гајиће гребљиве рибце, са црним легама поступи на телу. Храни се бескостним малим рибама, водоземцима и малим сисарима. Џиг-изградње брана, ископ и загађивање налазе се на листи светских угрожених врста.</p>	<p>Ендемична врста дрвећа средњег подручја Подриња. Дорасте до 10m висине и бијеле коре. Постоји још више подврста. 21. веку је узрокована љубимаче цетијске храстовине величанствен врх. Ендемична врста која се може видети само у горњем току реке Дрине. Насељава сеновита стена, спирала и каменара.</p> <p>Ендемична врста из која живи у чистим планинским рекама дунавског слива. Мада је заштићена представљају породице пастрви у најчистијим водама, достиче дужину од 1,5m и тешину од 52x7x15 cm. Стварају гајиће гребљиве рибце, са црним легама поступи на телу. Храни се бескостним малим рибама, водоземцима и малим сисарима. Џиг-изградње брана, ископ и загађивање налазе се на листи светских угрожених врста.</p>	<p>Интелигентна, изузетно прикладна и друштвена врста звери. Територијална је животиња која живи у породничим групама које се зову опоре. Често покажују дубоку најлошост по својој природи, али и агресивност агресији како би је заштитили. Некада широм рас простране су и у Европи, али сада веома ретка врста. Врсте које имају неморалне еколошки и културолошки значај на Балкану.</p>	<p>Краљ европске дивљине и најкоришћенија представљају реда звери у сливу реке Дрине. Мрки медвед је заштићена врста која се сматра свастицом. Узаком једе он чео најкасније има у боју: шумско воће, биберце, сремце, траву и дивљи овој. Код њега је једини дивљи животињски резерват. Техника тела достиче до 300kg. Бока крзна варира од 40kg, преко 40kg, до 100kg. Ако ће се усмртити, он смрти са младицом. Мечани обично сеју на мајмуна.</p>	<p>Краљ европске дивљине и најкоришћенија представљају реда звери у сливу реке Дрине. Мрки медвед је заштићена врста која се сматра свастицом. Узаком једе он чео најкасније има у боју: шумско воће, биберце, сремце, траву и дивљи овој. Код њега је једини дивљи животињски резерват. Техника тела достиче до 300kg. Бока крзна варира од 40kg, преко 40kg, до 100kg. Ако ће се усмртити, он смрти са младицом. Мечани обично сеју на мајмуна.</p>

У оквиру пројекта обележен је и 5. јун Светски дан заштите животне средине у центру за посетиоце НП Тара у Бајиној Башти. Тема овогодишњег обележавања је очување биолошке разноврсности. НП Тара је тим поводом представио активности пројекта који се односи на очување највреднијих обележја биолошке разноврсности читавог региона и тиме се придружио светској кампањи очувања биолошке разноврсности.

Нажалост, услед *Covid-19* епидемије није било могуће спроводити активности у погледу студије и промотивне и едукативне активности у сарадњи са школама.

Припремне активности за увођење примарне селекције отпада успешно се реализују у општинама Бајина Башта, Вишеград и Хан Пјесак

Током прве половине 2020. године чланови проектног тима углавном су припремали и спроводили јавне набавке за сва три комунална предузећа. Тако да се у наредном периоду очекује испорука камиона, контејнера и трактора.

Са доставом опреме кренуће се са прикупљањем и селекцијом првог отпада у општинама. Урађена је анализа стања сектора отпада у Вишеграду и Хан Пијеску. Уочени су и дефинисани проблеми, који ће бити основ за израду планова. Именоване су радне групе за израду планова у Вишеграду и Хан Пијеску, а у Бајиној Башти је израђен проектни задатак за мониторинг пилот компостане.

Успешно се спроводе заједничке активности на припреми увођења примарне селекције. Рађене су анкете у Вишеграду и Хан Пијеску са грађанима, а приступило се и припреми израде Општинских планских аката.

Заједничке иђеје за бОЉУ будућност!

„Бели спорт“ успешно представљен на Београдском сајму туризма

У оквиру Међународног сајма туризма одржаног у Београду у периоду 20-23. фебруара 2020. године, Туристичка организација Прибој и Јавна установа за спорт и туризам Рудо представили су пројекат и његове досадашње резултате. Интересовање посетилаца током сва четири дана трајања сајма било је велико како за сам пројекат тако и за туристичке потенцијале општина Прибој и Рудо. Посетиоцима штанда дељен је рекламијски материјал штампан за потребе пројекта.

Covid-19 пандемија имала је негативан утицај на имплементацију пројекта, већина активности као што су чишћење трасе уске пруге и претварање у бициклстичку стазу, трка старих бицикала, тениски кампови за децу одложене су за јул-септембар 2020. године јер су захтевале окупљање већег броја људи.

Такође, предвиђен је и наступ на сајму туризма у Бањалуци који је за сада одложен и неизвесно је његово одржавање.

Заједничке идеје за бољу будућност!

Пратите наш Програм и учествујте у стварању

Заједничких идеја за бОльу будућност!

www.srb-bih.org

www.euzatebe.rs/en/projects/cross-border-cooperation-programme-serbia-and-bosnia-and-herzegovina-2014-2020

www.facebook.com/ipa.cbc.srbbih

О нама

ИПА Програм прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина 2014-2020 реализује се у оквиру Инструмента претприступне помоћи (ИПА II).

Обе државе заједничким снагама спроводе Програм. Министарство за европске интеграције Републике Србије и Дирекција за европске интеграције Босне и Херцеговине задужени су за координацију Програма и називамо их Оперативне структуре. Министарство финансија Републике Србије, Одељење за уговорање и финансирање Програма из средстава Европске уније (CFCU) одговорно је за све уговоре као Уговорно тело (CA). Програм се спроводи уз помоћ Заједничког техничког секретаријата (JTS).

Укупни буџет Програма за период 2014-2020 износи 14.000.000 ЕУР, док је очекивано суфинансирање корисника 2.223.529,41 ЕУР.

До сада је у оквиру Програма уговорено 49 пројекта, укупне вредности од 14,85 милиона евра.

Овај програм финансира Европска унија

Билтен је направљен уз подршку Европске уније. Садржај билтена је искључива одговорност оперативних структура укључених у имплементацију ИПА Програма прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина 2014-2020, те ни на који начин не одражава ставове Европске уније.